

Västanbladet

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Årg 12

1995

Nr 3

UR INNEHÅLLET I NR 4/95

	sid
MÖTESKALENDER.....	3
<i>Johan von Sydow:</i> NIELS JUEL, minnesord.....	4
<i>LarsOlof Lööf:</i> THE ROYAL BACHELORS' CLUB.....	5 - 6
VÅR MATRIKEL 1995, rättelser..	6
KURS I SLÄKTFORSK- NING, EFTERLYSNINGAR.....	7
<i>LarsOlof Lööf:</i> FRÅN GAMLA GÖTEBORG.....	8 - 9
NYA MEDLEMMAR.....	9
<i>Annikä E Hulander:</i> TRE SJÖKAPTENER del III... ..	10 - 14
<i>Per Liljeström:</i> KINNEKULLE RUNT.....	15 - 16
<i>Johan von Sydow:</i> LANDET RUNT.....	17 - 22
LANDSARKIVET meddelar....	23

Nu är den här -
"den vår de svaga kallar höst".
Redaktionen

VÄSTANBLADET

Postgatan 4, 411 13 GÖTEBORG

Tel 031 - 13 12 26 (torsd 10-14)

Postgiro 24 23 85-3

Ansvarig utgivare: Per Liljeström

Redaktionskommitté:

Johan von Sydow, 031 - 40 69 27

Fagerängsgatan 3, 412 70 GÖTEBORG

Per Liljeström (se nedan)

Elisabeth Ahldin Dahl (se nedan)

Årsavg. utgör prenumerationsavg. = 100/-år

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Styrelsen 1995

Ordf. LarsOlof Lööf, 031-24 16 15

Linnégatan 34, 413 04 GÖTEBORG

V.ordf. Tommy Näzell, 031-38 08 58

o bibl. Klarbärsv.18, 435 43, MÖLNLYCKE

Sekr. Annika E.Hulander, 031-51 65 72

Poesig 4, 422 41 HISINGS-BACKA

Kassör Maj Löfgren, 031-51 26 40

Nansensgatan 25, 417 19 GÖTEBORG

Klubbm.Stina Börjeson, 031-25 75 55

Segerlindsg 26, 416 53 GÖTEBORG

Övriga Elisabeth Ahldin Dahl, 031-36 56 43

Gryningsv 73, 433 48 PARTILLE,

Per Liljeström, 0302-131 91

Vänskapen 3e, 443 34 LERUM,

Harry Niklasson, 031-51 62 40

Berättelseg 20, 422 42 HIS.-BACKA

Birgitta Matsson, 0300-412 13

Kornvägen 4, 430 33 FJÄRÅS

Suppl. Örjan Nordmalm, 031-20 57 27

Bohusg 24, 411 39 GÖTEBORG

Ingegärd Almquist-Persson,

031-28 37 29

Karמושing 11,421 65 V FRÖLUNDA

ISSN - 1102 - 4453

Tryck: PR-Offset, Krokslättis Fabriker 34,

Mölnadal

Offsettryck

vi möts

MEDLEM!

DU tänker väl på att det är DU som är föreningen.
Utän DIG blir det ingen verksamhet!

HÖSTEN 1995

LÖRDAGEN DEN 23 SEPTEMBER. ÖPPET HUS klockan 11.00 - 16.00 i föreningens nya lokaler Postgatan 4. Ingen förhandsanmälan. **Miss inte detta tillfälle att bese de nya lokalerna och biblioteket! Vi bjuder på kaffe!**

TORSDAGEN DEN 19 OKTOBER KI 18.00 i IOGT-NTO:s lokal på Första Långgatan 20. Föredrag av Rune Agård från Tjörns Hembygdsförening: "Att vara torpare i Bohuslän på 1800-talet". Förtäring.

ONSDAGEN DEN 15 NOVEMBER KL 18.00 i IOGT-NTO:s lokal på Första Långgatan. Ordinarie höstmöte med föredrag av arkivarie Kent Thornander: "Masthugget förr och nu". Förtäring.

OBS! NYBÖRJARKURS I SLÄKTFORSKNING börjar 27 sept. Se sida 7.

ANMÄLAN om deltagande i VSGF:s möten eller utfärder görs senast 3 dagar före respektive program till Stina Börjeson tel 031-25 75 55 eller LarsOlof Lööf tel 031-24 16 15. Anmäl Er i så god tid som möjligt! Välkomna!

OBS! ÖVRIGT!

LANDSARKIVET - ÖPPET HUS fredag och lördag den 15 - 16 sept kl 09.00-16.00. Se annons på sida 23.

FÖRELÄSNINGSKVÄLLAR med förf. Kent Andersson. Se annons på sida 16.

Program för våren 1996 redovisas i nästa nr av Västanbladet som utkommer i början av februari 1996.

Niels Juel

(1896 - 1995)

Överste Niels Juel avled den 10 augusti 1995 i den höga åldern av nära 99 år. Därmed har VSGF:s äldste medlem, tillika hedersledamot, gått ur tiden.

Juel var en engagerad släkt- och personhistorisk forskare. Sedan han 1956 lämnat sin aktiva tjänst som officer, avslutad med chefskapet över Lv 6 i Göteborg, var han bl a nämndeman vid Göteborgs dåvarande rådhusrätt. men det han kom att särskilt ägna sig åt var släkt- och personhistorisk forskning. Han tillhörde en dansk-norsk släkt som på 1700-talet kom till Sverige, där de första generationerna verkade som bruksägare i Värmland. Med den store sjöhjälten i Danmark på 1600-talet, Niels Juel, hade han däremot endast namnet gemensamt, de tillhörde olika släkter.

Redan i unga år kom han att intressera sig för sin släkts historia och dess utforskande, han var medlem i Norsk Slekthistorisk Forening från dess start 1926. Forskningen vidgades efter avskedstagandet från det militära och han var under sin Göteborgs-tid nära nog daglig besökare på landsarkivet i Göteborg där han hade eget utrymme för sitt forskningsarbete. Sedan han flyttat till Stockholm fortsatte han sin forskning, nu med Krigsarkivet som bas. Forskningen ledde till flera skrifter i norska och svenska personhistoriska publikationer. Han var i hög grad aktiv medlem i Västra Sveriges Geneal. Förening, där han blev hedersledamot 1981.

Jag har en särskild minnesbild av Niels Juel från ett besök som han, min hustru och jag gjorde i Oslo 1976 med anledning av Norsk Slektsforenings 50-årsjubileum. Med Juel som ciceron gick vi - mellan de olika jubileumsarrangemangen - omkring i de gamla kvarteren i närheten av Akershus. I dessa kvarter hade medlemmar av släkten Juel i det förgångna verkat och han gav en sakkunnig beskrivning av byggnaderna och deras ägare, en kultur- och personhistorisk exposé, som gjorde ett starkt intryck på den utvalda kretsen av lyssnare. Inte utan stolthet beskrev han hur han som talesman för sin släkt med viss framgång verkat för bevarandet av några av de gamla byggnaderna. -

Han drabbades vid hög ålder av en ögonsjukdom och höll på att helt mista synen. men efter en lyckad operation återfick han den och kunde återupptaga sina forskningar, vilket glädde honom

Johan von Sydow

The Royal Bachelors' Club 1769-1994. Jubileumsskrift.

Risbergs Tryckeri. Uddevalla 1994. Utgiven av Klubben.

Detta är den fjärde minnesskriften som Bachelors' Club utgivit. Den första kom till 150-årsjubileet 1919 och omfattade 166 sidor. Därpå följde jubileumsskrifter 1944 och 1969 som till utförande i huvudsak är den nuvarande lika, med inledande textdel och åtföljande matrikeldel. I 1944 års utgåva författade Lars Henrik Ulvenstam huvudtexten (90 s) och Magnus Fahl matrikeldelen (381 s). Just denna minnesskrift har varit förebild för den som nu föreligger till 225-årsjubileet. Textdelen omfattar nu 114 s och matrikeldelen 402 s. Helheten är således mer omfattande än tidigare. Ulvenstam skrev då klubbens historia och denna gång har Göran Behre författat kapitlet "Den skotska perioden 1769-1813" och Bertil Andersson "Kris och återhämtning. The Royal Bachelors' Club under 1800-talets första hälft". Nu sätts genom dessa uppsatser klubben in i sitt historiska och ekonomiska sammanhang.

Behre som är stor kännare av det skotska inflytandet i Göteborg har på närmare 30 sidor tecknat idébakgrunden och det mycket starka inflytande från de brittiska öarna (läs. Skottland), som faktiskt var en realitet under 1700-talets senare del och början av följande sekel. Med ungefär samma sidomfång beskriver Andersson den ekonomiska verksamheten i Göteborg på 1800-talet med tillbakablickar på den ostindiska handeln och sillperioderna. Denna historia tecknas mycket utifrån medlemmarnas verksamhet. Dessutom uppehåller

han sig mycket kring klubbens konkurs 1819-(48) med efterföljande rättstvister. Mycket berodde detta på den allmänna ekonomiska nedgången och turbulensen efter Napoleonkrigen. I två följande bidrag får läsarna mer insyn i klubbens verksamhet genom ett par medlemmar. Björn Hultgrens bidrag heter "I Broströmsrummet" och Peter K:son Marks "Skyttegatan 1". Korrekturfel i någon större utsträckning går inte att finna, bidragen är väl genomlästa - i boken som helhet. I Marks uppsats har dock på s 106, med anledning av Metcalfs försäljning av huset 1922, insmugit sig ett "andra" när det skulle ha stått "i första världskrigets".

Den mycket omfattande matrikeldelen bär Ulf Anderssons signatur; i vardagslag arkivarie vid Göteborgs landsarkiv. Göteborgslitteraturens hittillsvarande längsta personregister återfinns i Sven Gulins bok "Göteborgs hjärta I-II" (1978) och upprättades då av Arvid Flygare. Det nu föreliggande registret är inte på långa vägar så omfattande, men skulle det ha innehållit alla omtalade personer - som hos Flygare - hade det blivit mycket större. Att inte alla personerna togs med kan vi kalenderläsare bara beklaga idag. Biografierna är väl utarbetade och, ger till skillnad från Fahls, uppgifter om medlemmarnas utmärkelser, utgivna skrifter och äkta makar. Inte minst det senare är för släktforskare mycket värdefullt. Som vanligt i denna typ av uppställningar uppges de inblandade kontrahenterna som söner och döttrar till öv.ing. och överstar, medan

de troligen föddes som barn till bitr.ing. och löjtnanter. Ett exempel på författarens extrema noggrannhet får vi i biografien över Prof. Olle Höök. I anslutning till hans giftermål noteras att hustrun, Kerstin Lundevall, är kusin till Prof. Höök

Eftersom konsulerna i Göteborg är upp-
tagna som medlemmar ger matrikeln möj-
ligheter att göra listor över den konsulära
kåren, vilket måste vara unikt. U. Anders-
son har också ordnat en hänvisning till
tidigare och efterföljande konsul, vilket är
viktigt vid denna typ av läsning.

Medlemmarna i Bachelors' Club rekry-
teras ur samma familjer, därför ger denna
matrikel tillsammans med tidigare en sam-
lad översikt av detta skikt bland göteborg-
are. Numreringen av medlemmarna löper
givetvis genom alla tre matriklarna: 1944,
1969 och nu 1994. Ibland kan detta upple-
vas som frustrerande då man t ex läser om
Peter och Lars Hjørne och vid den senare
ser hänvisning till Harry Hjørne (nr 2397)

och vill slå upp honom, men då blir det
stopp. Harry Hjørne återfinns i matrikeln
1969 och har gått ur tiden redan när denna
utgåva lämnades till trycket (†1969 16/2).
Man bör alltså ha alla tre matriklarna till
hands om man vill göra denna typ av "tvär-
läsning". Den i dagarna aktuella Hagge
Geigert återfinns t ex som medlem nr 3174
och här kan vi få ta del av hans yrkesbana
och författarskap.

För journalister och andra nyfikna lä-
sare som i all hast vill ha data om enskilda
människor erbjuder således denna typ av
presensmatrikel en snabb genväg. Boken
måste därför betecknas som sällsynt värde-
full och gott genomarbetad ur alla synpunk-
ter. I förteckningen över de bidragande
fonderna har ett litet förargligt fel insmugit
sig, som jag här för övrigt förbigår med
tystnad.

Medlemmarna i Bachelors' Club är att
lyckönska till denna publikation. Boken
anbefalles för kalenderbitare.

LarsOlof Lööf

VSGF:s MATRIKEL 1995

Rättelser:

sid 7 Gustafsson, Nils Riber
adressorten är 668 30 Ed
sid 9 Kjellberg, Folke skall vara
Kjellberg, Leif
sid 20 Gränsbygdens Släktf. förenings-
tidn. heter GRÄNSPOSTEN
sid 23 Landsarkivet i Uppsala -
besöksadressen är numera Dag
Hammar skjöldsg 19.

sid 23 Landsarkivet i Göteborg -
tel nr är 31/778 68 00

† Följande medlemmar har avlidit:

Elfving, Folke
Junggren, Anders
Kjellberg, Carl C:son
Niels, Juel
Ullman, Joan

OBS! NYBÖRJARKURS I SLÄKTFORSKNING!

Nybörjarkurs i släktforskning i VSGF:s nya lokaler Postgatan 4 onsdagar 12.30-14.00 med start den 27 september. Kostnad - 20 timmar 10 gg kr 625:-.

Cirkeln behandlar släktforskningens teori och praktik för att finna Dina rötter. Besök på landsarkiv och bibliotek och de första grunderna i läsning av gamla handskrifter ingår.

Anmälan till VSGF:s expedition Postgatan 4, 411 13 Göteborg, torsdagen den 14 eller 21 september 1995.

Ingegärd Almquist-Persson

EFTERLYSNINGAR

Västanbladets redaktion emottager tacksamt alla upplysningar om nedannämnda personer. Svaren vidarebefordras till resp sökare men kommer även att publiceras i kommande nr av Västanbladet.

Per Johan Åberg från Forstena, Tunhems församling, Älvsborgs län, född den 11.02.1822, död i Stockholm, Katarina församling 23.07.1890. Han arbetade som verkmästare på Södra eller Stora Varvet, 1877 W Lindbergs Verkstads & Varvs AB. Vigd 31.05.1846 med Carolina Tinnerholm från Motala.

Anders John Carlsson född 21.09.1852 i Kalv Lommaholmen. Hans fader var Carl John Johansson född 10.02.1821, Sköttetorpet Sandvik. Hans mor var Anna Thora Carlsdotter född 06.01.1820, Lommaholmen Kalv.

Enl husförhörslängden 1880-1895 för Kalvs fs i P-län är Anders Johan brukare av Wighult 1. Han emigrerade till Amerika 1886 (12/11). Vilken väg tog han sig dit? Vilken båt? Varthän i Amerika? Stannade han kvar i Amerika eller kom han tillbaka till Sverige. Om han återkom - var slog han sig ner?

Sökare: Lars Sandberg.

Sökare: Ingrid Wolke.

FRÅN GAMLA GÖTEBORG mm

I serien av historietter om Göteborgs och Västsveriges fotohistoria är det nu dags att dröja något vid de kvinnliga fotograferna. De var inte så få under slutet av 1800-talet, men inte heller på något vis dominerande inom yrkeskåren. Detta kan tyckas motsägelselfullt, men vi måste sätta oss in i att de flesta yrken vid denna tid var stängda för kvinnor. Vid sidan om lärarinneyrket och rollen som sjuksköterska måste man nog anse att karriären som fotograf var socialt accepterad. Under större delen av Göteborgs fotohistoria har åtminstone någon av yrkesfotograferna varit kvinna. Det har ofta framhållits att den första stationära fotografen Maria Kindberg (d.1858?) var kvinna. Tyvärr är inget bevarat till våra dagar av hennes verksamhet och förutom annonserna i GHT försommaren 1852 vet vi inget om hur hon bedrev yrket. Sedan följde flera mer eller mindre framgångsrika kvinnor i hennes fotspår - Augusta Borg (1826-1914), Ellen Hansson (1832-1912), Caroline Gaudard (1846-1929) m fl. Under 1800-talets sista decennium var flera av de yrkesverksamma fotograferna kvinnor, under åren 1894-96 så många som upp emot 1/3 del.

Här vill jag ett ögonblick stanna vid *Olga Rinman*. Hon etablerade sig som fotograf på hösten 1893. Till skillnad från majoriteten av fotograferna, de kvinnliga utgjorde inget undantag, var Rinman verksam inom flera grenar av fotografyrket. Hon tog porträtt och miljöbilder och hon drev även en butik "Olga Rinmans Foto-Magasin" som hon grundade på Södra Hamngatan 49 år 1911. I affären såldes både tavlor och ramar och utfördes ett flertal fototjänster. Troligt-

vis upphörde hon delvis med att fotografera själv när hon startade affären. Just som ett resultat av affärsverksamheten möter vi den vanligaste av hennes produkter - vykortet. Hennes namn återkommer på en rad vykort från Göteborg med omnejd. Troligen var hon både fotograf och förlagsverksam, om man skall försöka rätt tolka texten på korten. En relativt stor negativsamling är bevarad efter henne vid Göteborgs stadsmuseum.

Här följer några uppgifter om personen Olga Rinman. Hon var född Holmgren den 18 februari 1861 i Göteborgs Christinae församling och dotter till handlande R.V. Holmgren och Vilhelmina Westman. Hon gifte sig sedermera med sjökapten Knut Ragnar Rinman (1852-1928) och fick med honom fyra döttrar¹. Eftersom hon blev tvungen att försörja sig själv blev fotografyrket en nödvändighet för henne. Olga Rinman avled 1927 men dottern Elsa Rinman (1888-1933) drev verksamheten vidare.

Rinman är mycket ovanlig i den meningen att hon hade butik med affärsrörelse och dessutom var en mycket god och framgångsrik fotograf. Detta senare sagt med utgångspunkt i erhållna fotografiska resultat, inte så mycket med tanke på den eventuella ekonomiska framgången - vilket jag för övrigt inte har så mycket insikt uti.

¹ K V Rinman tillhörde för övrigt den Rinmanska släkten med sina rötter i Väster- och Östergötland. Namnet togs på 1600-talet efter Rinna förs. i Östergötland. Släkten förknippas i hög grad med järnhantering och Sven Rinman (1720-92) har kallats "Den svenska järnhanterings fader". Se även Örnbergs Sv Ättartal XII.

Bilden den här gången är från Björkö i Göteborgs norra skärgård. Vi ser enligt medföljande text "Hamnen från sydsidan", dvs Skarvik. Kopian är gjord från ett glasnegativ i formatet 13x18 cm, samt förmod-

ligen taget omkring 1910. Förutom motiv från Göteborg tog Rinman en mängd bilder av det här slaget. Möjligen har denna bild varit tänkt som underlag för ett vykort. Eller vykortet kanske verkligen finns?

LarsOlof Lööf

NYA MEDLEMMAR UNDER ÅR 1995 - VÄLKOMNA!

Berntsson, Stina	Vallen 4003,440 92 Svanesund	0304-44783
Börjeson, Staffan	Segerlindsg 26, 416 53 Göteborg	031-257555
Börjeson, Tomas	Adress och telefon som ovan	
Gustafsson, Nils Riber	Gamla Edsv 28, 668 30 Ed	
Hörnqvist, Lennart	Virvelvindsg 28, 417 14 Göteborg	031-223972

TRE SJÖKAPTENER del III

av Annika E. Hulander

I de senaste två numren av vårt medlemsblad har jag berättat om sjökaptenerna Clase och Palm. Ernst Palm, född 1862, växte upp i Lundby på Hisingen hos sina morföräldrar, kapten Anton Clase och Gustava Lundroth, samt sin ogifta morter Ada Clase, sedan hans föräldrar dött

i unga år (se antavla i nr 1/1995).

Jag börjar med ett brev, skrivet av Anton till dottern Ada - hon, Gustava och Ernst var tydligen på någon liten "semester", men det framgår inte var. Datumet är 28/7 1868:

"Snälla Ada

Tack för ditt Kjerkomna bref som du skref, det war ledsamt att du varit sjuk godt att du blefwit ricktig frisk igen det är svårt att din mage varit Kinkig det är farligt i denna hetan om magarna blir krångliga, jag har Gudelof haft hälsan men tråkigt sedan jag kom him i från det trefliga Köpenhamn der har man legtigt ersättning för man upofrar peningar her går de tillsaman och setter och super och skojar om Qwellarna inte kan sådant kallas nöje för peningar utan till att blefwa förstörd, alting är sig likt Nordqwistens war ute här i Söndags hos Dannbergs efwen Strömbek på qwellen i går afse war han hos mig en stund her är west mycke warmt men ändå inte så mycke Tryckande som första dagarna jag kom him, och så Pasar jag på fönsterna och Rulgardinerna att jag har det friskt och gott ine nu godt att i wore wel hima och alla Friska det är alt besynderligt att gå så ensam och isynerhet längtar jag efter min lille lekhamrat han förströr mången ledsam stund, jag hör att han saknade Mosa stackars min lille Pojke wi skall wel taga vår skada igen då han komer him, nu är Kakelugnen omsatt i Salen och en ny uppsatt i lelle rummet samt Kjöket försett widare är inte jort änu men der är så fasligt osundt i förmaaket och Sengkamaren som Salen står på att det blir inte godt att wara det fordras en long tid inan der blir utwedrat så det blir best att koma till Wettersvik och wi skall möta med båt om wädret är wackert, det är så svårt att få utwädrat så längen her är så warmt ty man Plågas att wara der om dagarna men jag får wel försöka, jag har haft bref ifrån Gadd hade 6 Wickors resa dit han har slutat frackt på London temeligen bra han har fått lika mycke som jag hade då jag var der och han är wel derifrån nu ty lastningen går fort om alt går wel blir det bra, jag hörde af Capten Westerberg att Anders låg på Kjöpen

hamns led i Måndags då han paserade och då blåste vinden god så att han war her tisdag morgon jag kan vel aldrig tro att Anders är så oförnuftig att han upeholt Skepet med god wind för att gå i land och roga Leontine det skulle blifwa ett dyrt nöje för mig om han har förhindrat resan her står nu Ostlig wind så han kunde hafwa jort en snäll resa om han fortsatt men jag kan aldrig tro att han är så galen, Carl Dannberg hade snar resa till Dublin han kom dit d 20 ds så han är wel snart loss och efwen Zakarias hade qwickt till Kjöpenhamn så jag hopas han får qwick resa öfwer, har du Kjöpt något nytt så war försigtig, tag armbanden på eder ty de äro närgångna her wid wistatjon, helsa mama och Ernst hjertligt från din Pappa
A. Clase"

Carl Dannberg är Antons svåger, gift med hans syster Johanna Paulina. "Min lille pojke" är naturligtvis Ernst.

Den 21/7 1878 avled kapten Anton Clase ute på Wettersvik. Bouppteckningen ägde rum i början av året därpå, och behållningen uppgick till 131,943:19 kr. I den summan var värdet på fartygsinnehaven inräknade:

Gustava	30000
3/4 i Superior	22500
1/2 i Charlotte	14000
1/4 i Lord Palmerstone	10000
1/6 i Sjögudinnan	3500
1/6 i Prinsessan Louise	2500
1/6 i Agnes	2000
Summa	<u>84500 kr</u>

På Sjöfartsmuseet i Göteborg finns en glas-målning föreställande barken Gustava. Där finns även galjonsfiguren till Lord Palmerstone.

Ernst växte upp. Han skulle naturligtvis bli kapten som sin far och morfar - och morfaderns förfäder. Han började 1879, 17 år gammal, som jungman och matros på Superior, Antons skepp. Gustava skötte

både rederiaffärerna och det salteri hon ärvt efter sina föräldrar, och vad åtminstone salteriet beträffar hade hon hjälp av dottern Ada.

Gustava Lundroth 1817-1890. Gift med kapten Anton Clase (1813-1878).

3/11 1881 skriver Ernst till Gustava från Le Havre, Frankrike:

"Snälla Mormor!

Som vi nu är färdiga, att afsegla i morgon till St Thomas om vinden är god, så vill jag skriva några rader och tacka så mycket för Mormors kärkomna bref af d. 14 Okt. och gläder det mig mycket att höra, att Mormor och Ada är krya och raska. Jag ser utaf Mormors bref att Mormor har skrivit till mig i Amerika, men det var ledsamt, att jag icke har bekommit det, men troligtvis har det blifvit kvarliggadt i Halifax och icke kommit ned till Margaretes Bay de vi lastade. Mormor skref i sitt bref att Alfred Dannberg har fått fartyg, men icke hvad han fått för fartyg, men jag har träffat Alfred Hermansson från Wettersvik han är styrman på skeppet Margareta från Göteborg och honom frågade jag om han visste hvad han fått för fartyg, men han sade, att han tror att han fått ett fartyg uppe ifrån Norrland, men han visste icke hvad det hade för namn.

Det var roligt att träffa honom för man har alltid fått höra några nyheter ifrån Göteborg. Så nu när Alfred kommer hem så får Mormor höra huru vi har det på Superior. Det skulle vara roligt om när vi nu kommer ut om vi fick god vind några dagar så att vi fick tag i pasaten, för sedan går det nog, då får man god vind och godt och varmt. Jag hör att fartygen är ute och seglar, så att det blir icke någon som kommer att vara hemma i vinter, men bara dem seglar så att det blir något i behåll.

För Superior blir det väl icke mycket öfver denna här resan, för det går så mycket åt här för utresan till Vest Indien, men man får väl hoppas att hon kan få en bra frakt i Vest Indien och då bör det väl blifva något öfver. Jag hoppas att Mormor är snäll och skrifver några rader till mig i St. Thomas. Nu har jag icke något mer att skriva om, utan slutar för denna gången med hälsningar till Ada. Äfven Farbror ber om sin hälsning till Mormor och Ada. men först och främst varder Mormor hälsad ifrån sin tillgifne doterson

EFA Palm

P.S. Hälsa Strömbeck ifrån mig.

P.S. Hälsa Faster Agneta ifrån mig."

Den "farbror" som nämns är antagligen kapten Gadd, en av dem som seglade för Anton och nu senare för Gustava.

"Faster Agneta" är Antons syster. Nästa brev till mormodern är skrivet på Cap Haiti den 6/3 1882:

"Snälla Mormor!

Som vi nu har fått lasten in och är klara att afsegla i morgon till Haver, så vill jag skriva några rader till Mormor, som jag lofvade i mitt sista bref och låta Mormor veta att jag har hälsan.

Och hoppas jag att Mormor och Ada har såvida hälsan och som jag hör, att det icke har varit någon stark köld hemma i Sverige i vinter, så hoppas jag att Mormor och Ada har kunnat komma ut och få lite frisk luft. Här har varit en mycket stark värme och varmare blir här för hvarje dag, så nu skall det blifva godt att komma härifrån och få frisk sjövind och äfven börjar det på att blifva sjukligt, kopporna går något iland, men det är mäst negrerna, som har ont av den, men febern har ännu icke börjat i land. Vi har icke lastat här i Cap Haiti, utan har varit i Port Libiti och lastat, det ligger en 20 Engelska mil från Cap Haiti, nu är vi i Cap Haiti igen för alla fartyg är tvugna att gå hit och klarera ut. Det har gått mycket smått med lastningen, det har varit dagar som vi icke har fått någonting.

Superior har fått rätt bra in, hon har inne 625 ton och man borde tro att det skulle blifva rätt bra i behåll om vi bara icke fick för lång resa öfver. Det har varit mycket långsamt att ligga på denna platsen så länge, inte har man kunnat gå i land, för det har inte als varit något nöje, utan det har varit till att vara ombord och så tillika en sådan värme, så det skall vara roligt att vara lyckligt i Haver och hvad det sedan bär hän det får man närmare se.

Jag hoppas att mormor är snäll och skrifer några rader till mig i Haver så att jag får veta huru Mormor och Ada mår för då blir det längesedan jag hörde något hemifrån. Nu får jag sluta med många hälsningar till Ada, men först och sist varder Mormor hälsad i från sin tillgifne doterson.

EFA Palm"

Ernst kom lyckligt och väl till Haver. Därifrån skriver han den 7/5:

"Snälla Mormor!

Tack för Mormors kärkomna bref, hvilket jag emottagit och ser derutaf, att Mormor och Ada har varit bättre i vinter än förliden och kunnat gått ut och hämta frisk luft hvilket är mycket roligt att höra och hoppas, som vi snart har

sommar, att Mormor och Ada måtte fortfarande kunna gå ut och riktigt njuta af den goda sommar luften. Jag har som väl är hälsan och resan hit har gått bra, vi har icke haft några stormar, utan godt väder. Jag trodde så fullt och fast, att Superior skulle fått gått härifrån till Östersjön eller Göteborg, men derimot skall hon gå till Amerika. Och hade hon kommit till Östersjön, så hade jag kommit hem, för som Mormor vet, så har jag ämnat att börja med styrmans examen till hösten och kunnat fått börjat med privatläsning i förväg, men som hon nu kommer att gå till Amerika, så blir det väl icke utaf att komma hem, utan man får väl ännu en gång öfver Atlanten med Superior, men blott man får hafva hälsan och det går lyckligt, som vi får hoppas och att resan icke blef för lång så att jag kunde hinna hem i rättan tid som skolan börjar så får det väl gå. Hela besättningen har villat gått ifrån här, men Farbror har icke villat mönstra af dem och de har varit uppe hos Konsulin och talat med honom, men det går icke för dem att komma ifrån, så hade jag ock gått ifrån och rest hem, men som det nu icke blir någonting af med den der saken, så då får det väl vara som det är. Vi har ute lasten i öfra rummet och blir loss i nästa vecka. Kapten Johansson med Charlotte kom just till Cap Haiti tvådagar förr än vi gick derifrån och jag var ombord der och hade ganska

treffligt en afton, han trodde att han ock skulle få gå hit med lasten till Haver och har han fått qvick resa så kan han snart vara här. Nu får jag sluta med många hälsningar till Ada, men först och sist varder Mormor hälsad ifrån sin tillgifne doterson

EFA Palm

P.S. Jag hoppas att Mormor skriver några rader till mig medan vi ligger här."

De förhoppningar Ernst hade om att bli styrman införlivades 1884, och följande år tog han sin sjökaptens- och ångfartygsbefälhavare-examen. Han tjänstgjorde nu en tid som styrman på ångarna Skåne och Commerce från Göteborg. Forts. följer.

Kapten Ernst Fredrik Antonius Palm 1862-1934. Gift med Elin Amalia Olofsson 1876-1957

KINNEKULLE RUNT

Lördagen den 13 maj reste drygt 25 medlemmar med buss till Kinnekulletrakten. Per Liljeström berättar om dagen.

Färden gick via älv dalen förbi Trollhättan och strax före Husaby passerade vi Källby Hallar, ett gravfältsområde från järnåldern med två monumentala runstenar.

Framme vid Husaby var det meningen att vi skulle dricka det medhavda kaffet på den trevliga rastplatsen. Men vädergudarna ville annorlunda; trots uppehåll och delvis sol intog de flesta sitt kaffe i bussen. Vinden skar som knivar genom kläderna.

Nåväl, efter det värmande kaffet gick vi

Ovan runstenarna vid Källby Hallar. Den bakre är hednisk med en bildristning förutom runorna, den främre kristen och korsförsedd (ditflyttad). Ställda mot varandra symboliserar de kampen mellan hedendom och kristendom under 1000-talet.

Husaby kyrka

först till Sankt Sigfrids källa, där vår förste kristne kung, Olof Skötkonung, döpt es av den engelska missionären Sigfrid år 1008, och sedan besökte vi Husaby 1100-talskyrka, dåvarande Sveriges första domkyrka och känd för sina kyrkliga inventarieskatter. Utanför kyrkans ingång finns två "kungagravar", dock ej Olof Skötkonungs och drottning Estrids som traditionen oriktigt påstått.

Besöket i Husaby avslutades vid Biskopsborgen, uppförd omkring 1480 men använd bara ett femtiotal år innan den avsiktligt raserades under Gustaf Vasas regering. Borgen var f.ö. en ny upplevelse vid denna historiska plats för förf.

Under ett kort uppehåll vid Flyhovs Ängar studerades skålgropar och hällristningar från bronsåldern. På vägarna utmed östra klevan kom vi till Forshems Gästgiveri, där vi fick en underbar lunch efter en snabbvisit i den närliggande kyrkan. Resan fortsatte sedan förbi herrgårdarna Hönstätter, Hällekis och Råbeck till Munkängarna där alla tog en promenad i den vackra naturen. Just dennadag var gulsipporna som flitigast att öppna sina kalkar.

Biskopsborgen i Husaby. Foto PLm.

Slutligen besöktes de två medeltida kyrkorna Medelplana och Västerplana. Medelplana kyrka byggdes om och förändrades mycket under 1800-talet. Bara tornet återstår av den medeltida byggnaden. På kyrkogården vilar bröderna John Ericssons och Nils Ericsons mor. (Fadern är begravd på Käsö i Göteborgs Södra skärgård).

Västerplana kyrka stod i omkring ett hundra år oanvänd, varför den har bevarat sin medeltida karaktär. Kyrksalens praktfulla takmålningar är från 1700-talets mitt.

Eftermiddagskaffet drack vi i de la Gardies nyuppbbyggda jaktstlott på Lidköpings torg.

För resans uppläggning och informationen under färden svarade vår ordförande Lars Olof. Alla resenärer fick också ett kortfattat kompendium med faktauppgifter om de platser vi besökte.

NBV Göteborgs och Bohus län arrangerar

Föreläsningkvällar under hösten 1995
med författaren

KENT ANDERSSON

Datum

Kvällens tema

13/9	<i>Förfäderna berättar. Källor till deras historia.</i>
11/10	<i>Bouppteckningar. Vägen in i fädernas värld.</i>
22/11	<i>Domar och dömda. Levande källor.</i>
6/12	<i>Ge förfäderna liv! Källor som sätter kött på benen.</i>

LOKAL: Första Långgatan 20, Göteborg   START: kl 19.00

PRIS: 30 kr (Paketpris 100 kr för alla fyra kvällarna)

INFORMATION OCH ANMÄLAN 031 - 42 33 60

LANDET RUNT

Ur olika medlemsblad av Johan von Sydow.

Västanbladet fortsätter här att redogöra för läsvärda och intressanta artiklar ur det stora antalet medlemsblad för släktforskarföreningar, både i Sverige och övriga Norden, som vi mottagit under 1994. Medlemsbladen finns tillgängliga på VSGF:s bibliotek, Postgatan 4, Göteborg.

ORÄ FÄLLK. Gotlands Geneal. Förening
1994:Nr 2. Först en rättelse: I förra numret av VÄSTANBLADET recenserades felaktigt artiklar ur ORÄ FÄLLK 1994:1, det skulle rättligen vara 1994:2. I samma nr (alltså 1994:2) ger fööreningens ordf. Swen-Erik Öhman inledningsvis en förklaring till medlemsbladets för många obegripliga titel. Jag hänvisar till vad Öhman skrivit, vare här nog med att ange hela det citat ur Gotländsk ordbok (1918-45), varav titeln är en del: 'Orä fällk, släktingar (vhar de bo)'.

FÖRENINGSTIDNINGEN NJUDUNGEN, Njudungs Geneal. Förening.

1994:Nr 1. Lars Ericson, 1. arkivarie på Krigsarkivet, beskriver i artikeln 'Indelta knektar byggde Sveriges kanaler', ett förut mindre uppmärksammat ämne. - Johan Lenk, en av de få som skottskadades i kriget mot Norge, gick en mörk och kulen höstkvalld 1831 på väg mot Lemnhult i Småland. Om hans möte med trollgubben får man till livs en lång berättelse av en ättling till honom, K. Joh. Bergman (hämtat ur tidningen 'Vi smålänningar' nr 22/1979).

1994:Nr 2. Ur ovannämnda tidning 'Vi smålänningar' 1986 återges en artikel av John Andersson om 'Vetlanda i Småland', minnen från åren omkr 1917. - Lars-Åke Andersson skriver om 'Soldatänkan och hennes döttrar', änkan var Ingegerd Johansson, född i Algustboda i södra Småland 1759. - Samme författare ger en kort beskrivning av Lannaskede socken, vars huvud

ort numera är Landsbro (föret Broby). I detta sammanhang kan erinras om att boken Konungariket Sverige, En topografisk-statistisk beskrifning av Magnus Höjer (1881), varur förf. synes ha hämtat sina uppgifter, beträffande Lannaskede liksom många andra socknar också innehåller historik för större gårdar i socknen.
1994:Nr 3. Lars-Åke Andersson beskriver Hjälmseryds socken i Västra härad i Jönköpings län. Uppgifterna om socknen avser 1870, då socknen hade 3.692 invånare, 1990 var de 1.577. Författarens uppgift om arealen är, har jag inhämtat ur Magnus Höjers nyssnämnda bok, något i överkant, arealen skall vara 1,564 kvadratmil. - Ur 'Vi smålänningar' (årg, nr?) har hämtats en artikel av K.Joh.Bergman om 'Vilde Husaren från Lemmhult'. Det är denna gång ovannämnde Johan Lenks son Anders Lenk som är huvudpersonen. - Stig Hesselgren skriver om sin morfars farfar Lars Magnus Trill, född 1787, dödsåret okänt.

Medlemsblad för HEMBYGDS- och SLÄKT- FORSKARE NOLASKOGS.

Meddelande Nr 42. Föreningsangelägenheter och information från SVAR fyller detta nr.
Nr 43. Per Sundin beskriver Nordanås 1:1, dess ägare från 1535, vilken skatt som uttogs mm. - Boken 'Åseleborna' 1674.1920, del 1, recenserar av Roland Tidström. - Föreningsangelägenheter.
Nr. 44. Louise Mårtensson beskriver två stora kyrkbåtsolyckor, vid Alnö, den ena den 26 maj 1701 och den andra den 26 juni 1703. Anders

Nordström skriver om 'Anna Elisabeth 1825-1905', sin farmormor från Ängersjö i Nordmaling. Och så refereras riksarkivarie Erik Norbergs invigningsanförande vid släktforskarförbundets riksstämma i Örnköldsvik 1994.

PLF-NYTT. Person- och lokalhistoriskt forskarcentrum Oskarshamn.

Nr 28-31. PLF:s databas redovisas, antalet poster i basen som omfattar kyrkoböcker huvudsakligen för Kalmar län var vid årsskiftet 1.694.472. Detta är resultatet av verksamheten under åren 1983-1994. I nr 28-30 ges en fullständig redovisning, alltså med tillägg i varje nr av nyinmatade poster, nr 31 har enbart de nyinmatade posterna. Fö innehåller dessa medlemsblad föreningsinformation samt exempel på läsövningar med lösningar.

ROTPOSTEN. Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening.

1994:Nr 1. Antavla för Nils Conrad von Gertten (1685-1762). - Ur DN har saxats en artikel 'Viktigast av allt är att finna sina rötter!' (Släktforskningens betydelse kan an-ammats!). Boken 'Soldater och soldattorp i Bankeryd' av Ulla Hallberg presenteras. - Så kan man läsa en anekdot med följande rubrik: 'Konung Carl XI och Kongl.rådet Liewen, Sann Anekdot' av CL, bakom vilka initialer torde dölja sig en ättling till det kungliga rådet.

1994:Nr 2. Här kan man läsa om 'Ett unikt testamente från 1825'. Det är skrivet av Samuel Pettersson i Bogla i Barnarps socken. Det unika med handlingen är att den yttersta viljan här nedskrivits som ett tillägg till ett köpeavtal, vari S.P. till Johan Jonasson i Flahultsäljer sin fastighet 1/4 av frälsehemmanet Bogla. Av tillägget framgår bland alla önskemål om trakteringen till den som utförde själaringningen, kommande auktionsförrättare m fl, också till den som stod för testamentsringningen - en mindre vanlig ringning! Testamentet slutar så: 'Välkomna efter', också en mindre vanlig hälsning! -

Hans Ganstrand skriver om 'Officerares ålder', genomsnittet av ålder vid utnämning till olika grader (fänrik t o m major) under 1600-talets andra hälft. Materialet hämtat ur Lewenhaupts Karl XII:s officerare. - I en redaktionell artikel lämnas ett förslag till annumrering.

1994:Nr 3. Ur tidningen Bohuslänningen har saxats artikeln 'Det spökar i Bohuslän'. - Information ges om Göta Hovrätts arkiv, besökt årligen av 8000-9000 personer. - Bernhard Granholm skriver om 1796 i domböckerna, ingående i 'Pilotprojekt för Svenska Domböcker'.

SKÅNE GENEALOGEN. Skånes Genealogiska Förbund.

1994:Nr 1. Birgitta Nilsson redovisar 'Gravstensinventering', det gäller gravstenar före 1900 på kyrkogårdarna i Borgeby, Burlöv, Fjellie, Flädie och Lomma. - Anders Nilsson skriver om 'Skiftesreformerna' och Johnny Lundberg lämnar 'Rapport från Skånes soldatregister'. I denna rapport redogörs för arbetet med dataläggning av tjänstelistor för de skånska regementena. - Tor Flensmarck, flitig genealogisk författare, skriver om 'Medeltidsblod', artikeln handlar om Mette Pedersdotter från Älmhult i Svensköps socken i Frosta härad i Skåne och hennes sannolika förfäder. Förf. redovisar här den i skånsk medeltid kända släkten Galen, efter vilken släkt många har sina rötter.

1994:Nr 2. Tapani Rossi skriver om 'Slaget vid Lund' mellan svenskar och danskar norr om Lund den 4 dec 1676. - 'Tankar vid en gravsten' är titeln på Brita Sjölin Liedholms artikel om några gravar på Skårby kyrkogård i Ljunits härad i södra Skåne. - Birgitta Nilsson intervjuade 1987 f d lanthandlarhustrun Anna Maria Svensson i Borgeby, som då berättade om sin far muraren i Lyngby Nils Andersson, f 1864. Denne förde bl a dagbok och i ett avsnitt i denna kan man läsa om de iakttagelser om väder och vind, arbete, människor mm som Nils Andersson nedtecknade under åren 1892-1904, ett intressant tidsdokument. - Barbro Edlund har signerat ar-

tikeln 'På Österlen i början av 1800-talet'. Den bygger på en brevsamling som professorn i entomologi i Lund Carl Fredrik Fallén 1824 satt och ordnade på sin gård Kiviks Äsperöd i Skåne, ett arbete som resulterade i en innehållsrik katalog.

Tidningen SLÄKTDATA. Föreningen Släktdata.

1994:Nr 1. Lars Torstensson presenterar Folkrelsernas arkiv, som förvaras på Göteborgs stadsarkiv, vars nya lokaler på Otterhällan också får en presentation i detta tidskriftsnr. - Per Liljeström anmäler under rubriken 'En ofrånslig dalslänning' boken 'Mickel Börjesson Bånge' av Karin Svensson. MBB var med i det lokala uppbudet till försvar av Dalsland 1655-45 och blev senare kapten. - Samme förf., PLm, ger några tips om släktforskning utomlands, i Finland och i England. - Björn Bergdahl skriver om 'Datakommunikation via telenätet', en teknik som håller på att vinna terräng.

1994:Nr 2. Per Liljeström skriver om att registrera födda, vigda och döda, rättare att databehandla dessa register. - Erik Levander ställer i en artikel frågan 'Hur gick det för barnen i Slottet?' Artikeln handlar om författarens förfäder, börjar med hans farfars farfars farfar Torsten Levander. Dennes son Nils, f 1737, bodde bl a på Örby Bosgård, då boställe för överstelöjtnanter vid Älvsborgs reg:te (vackert belägen på en kulle i Örby i Mark). Han var inspektör på bostället och var ett av 'barnen på Slottet' som var ett torp i Voxtorps socken vid Värnamo. - Mats Billgren redogör för mikrokortutlåningen via biblioteken 1989-93 och Lisa Kristenson skriver om 'En gammal gästgivaregård', det är gästgivaregården i Fastarps by i Tvååkers socken i Halland.

1994:Nr 3. Per Liljeström anmäler flera böcker, bl a 'Några Påstebönder, Prester och Dannemän från Kindz, Mo och Redwäg härader' av K.G.Junhall samt 'Släkten Reuterberg från Orust'. Björn Bergdahl fortsätter (fr 1994:1) att beskriva 'Datakommunikation via telenätet'. - Och

om 'Okänd fader' skriver Birgitta Nilsson. Hon ger tips på olika arkiv mm som kan vara en vägledning i sökandet av barnafäder som angivits som okända. - Kaj-Gunnar Nilsson, sluttigen, skriver om några stenar på Malmbäcks kyrkogård i Småland.

1994:Nr 4. Lars Hellgren redovisar resultatet av 'Jakten på morfar'. Det avser Erich Becker, född i Mansfeld i Tyskland och dödad vid ett bombanfall mot Heilbronn 1944. Artikeln ger tips om vilka snåriga - men ändå till sist framkomliga - vägar man måste beträda för att släktforska i Tyskland. - Gunnel Freudenthal berättar under rubriken 'Fragment av människoöden i Värmland' om människor i Älgå socken underslutet av 1700-talet och början av 1800-talet. - och Kerstin Lychou skriver om 'Bohusläns rosmålare'. Man känner till ett 40-tal sådana från mitten av 1700-talet till omkr 1900, som prydde kistor och möbler i hemmen. - Per Liljeström ger snabbkurs i Q & A, för att kunna läsa de registerfiler i datorn som föreningen SLÄKTDATA distribuerar. och om 'InterNet i släktforskningens tjänst' ytterligare ett exempel på den explosionsartade utvecklingen inom datorvärlden - informerar Mats-Olof Sander.

SLÄKT-EKEN. Blekinge Släktforskarförening.

1994:Nr 1. Mikael Lejdeby skriver om 'Blekinges första båtsmän'. - Eva Mårtensson Kangeman försätter redovisandet av båtsmansinventeringen och hur denna, som kommit till stånd på initiativ av marinmuseum, Blekinge läns museum och Blekinge Släktforskarförening, fortskridit. - Föreningens arkiv och bibliotek finns i Folkrelsearkivet i Bräkne - Hoby och redovisas i en särskild artikel.

1994:Nr 2. Om 'Hur jag fann mina amerikanska släktingar' berättar Verner Madgård. - Under rubriken 'Den svenska paschan' skriver Åke Rydelius om den i västra Sverige välkände Johan Henric Rosenschütz, borgmästarsonen från Göte-

borg som blev beryktad för det utsävande livet i början av 1800-talet på Marieberg utanför Kungälv. - Om ett annat Marieberg - med helt andra ideal än det som förknippades med det bohusslänska Marieberg - handlar den därpå följande artikeln 'Några intressanta data om riksarkivet i Marieberg på Kungsholmen', av Sonja Lundgren. - Nya tillskott till föreningens bibliotek och arkiv redovisas, jag nämner som exempel register över Villands Vånga (i Skåne) församlingsministerialböcker 1690-1810. - Är man intresserad av Karlskronaamiralitetsförsamlingsarkiv, kan man köpa utskrift av vigselregistret för tiden 1766-1821 för 3 kr per sida av Peter Wulf i Lund.

1994: Nr 3. 'Missa inte dopvittnet' uppmanar Rolf Lundin i en artikel, med rätta! - Av Pehr Johnsson (den på sin tid kände hembygd-forskaren?) gjordes 1910 anteckningar ur Blekinge kyrkböcker. Några exempel på dessa, berörande Kristianopel och Augerum socknar, redovisas.

SLÄKTALED. Ockelbo Släkt- och migrationsforskarförening 'Ugglan'.

1994: Nr 1. Tage Blomquist redogör i en uppsats för 'Skogs- och ängsdelning i Ulfsta by, Ockelbo 1787-1797'. - Henric Sollbe, den store entusias-ten, gjorde en förteckning över årtal för vissa för släktforskaren viktiga händelser. Erik Thorell har gjort en sammanställning av förteckningen, som börjar med 1280 då Alsnö stadgar om adelskapets införande utfärdades och slutar 1991, då folkbokföringen överfördes till de lokala skattemyndigheterna. Han slutar sin sammanställning med beskedet att han gärna tar emot tillägg och rättelser. Här kan jag bidra med det tillägget att det inte bara var en landslag Magnus Eriksson omkr 1350 införde, och kung Kristoffer reviderade 1442, utan också en stadslag (se f ö Landet runt-spalten i förra numret av VÄSTANBLADET, Markrötter. - I tidskriftsnumret finns många utdrag av gamla domböcker, tidningar mm. - Och så har en förteckning gjorts över

gävleborgare som hittats i Galva, Illinois, kyrkböcker.

1994-95: Nr 2. Signaturen Pej har ur Karl-Erik Westlins klipparkiv hämtat stoff till artikeln 'Midsommarfirande vid Ockelbokrogen'. - 'Fallskärmar' fanns redan på 1750-talet! Däröf kan man få bevis av en gammal handling från denna tid, som Börje Gunnarsson har i sitt arkiv. Däri redogörs hur man ordnade försörjning och, gärna det, pension i gamla tider. Det gäller en skriftlig tecknad 'entydig muntlig(a) avhandling och försäkran' om rätten att bruka och besitta Vassängsvreten och Kördarna i Västernorrland (belägna i Ugglebo och Hamrånge häradsrätts jur. område). - Svenska mynt, ett ofta återkommande ämne i släktforskarföreningarnas publikationer, redovisas. - Utdrag ur sjukrapport från omkr 1855 visar bl a hur koleran och spetälskan vid denna tid härjade i Hälsingland. - Samjäm-förelse har dödsorsaker i Sverige 1991 redovisats enligt SCB:s statistik.

SLÄKTBITEN. Forskarföreningen Släkt o Bygd (Bollnäs).

1994: Nr 1. Om 'Joris Pelle - verklighetens Karl Oskar' skriver Roland Christiansson. Joris Pelle, alias Pehr Andersson (1817-70) var från Lindsjö i Hassela, emigrerade 1850 till USA och slog sig ner vid Chisago-sjön i Minnesota. - Lena Almroth beskriver under rubriken Släktforska på egen hand eller per korrespondens - välj själv hur det går till att forska vid Samhalls Forskarcentrum i Ramsele. - Och så efterlyser Lennart Sandström uppgifter om några familjer som bildade umgängekrets i Bollnäs under 1890-talet: Jägmästare Gyllenhammars, rektor Prawitz, överstelöjtn. Åkermans, major Fougbergs, dr Arvid Söderboms, jägmästare Bellanders och flottningföreningens chef von Greyerz.

1994: Nr 2. "Bricken Gyllenhammar och Bollnäs Hemslöjdsförening" är en osignerad artikel, vars huvudperson, Bricken Gyllenhammar, levde åren 1852-1939. - John Persson i Finnfara bidrar med en artikel om Flottningen i Finnfara.

1994: Nr 3. Solveig Sonevik fann när hon läste en artikel om den inte okände f d skidlöparstjärnan Gunde Svans förfäder att hon (och för den delen också GS) härstammade från en nunna i Vadstena kloster, Ingrid Ulfsdotter. Solveig Sonevik beskriver närmare sitt fynd.

SLAEGTEN. Forum för Slaegtshistorie, Sammenslutningen af Slaegtshistoriske Foreninger (Viborg, Danmark).

Nr 9, januari 1994. Här finns en redogörelse för Dansk Slaegtsgaardsforenings arkiv på (det gamla slottet) Gl. Estrup som det kan vara bra för de svenskar som släktforskar i Danmark att känna till. - Detsamma kan gälla Anton Blaabergs artikel om Ejendomshistorie, som är en redogörelse för böcker och kategorier av arkivalier berörande gårds- och egendomshistoria.

Nr 10, juli 1994. Släkterna Benzon och Hauchs rötter i Ribe beskrivs av Ejnar C. Larsen i Aars i Danmark.

SLÄKTEN. Södra Västerbottens Släktforskare.

1994: Nr 37. Holger Sjöstedt fortsätter sin skildring av Johan Zacharias Bång, av vissa, dock inte förf., betraktad som förebild för Svens Duva i Fänrik Ståls Sägner. - Per-Erik Eriksson beskriver Anna Pehrsdotters (1725-65) ursprung i Överboda i Västerbotten. - Daniel Brömster behandlar ämnet Civil olydnad i Nordmaling i äldre tider.

1994: Nr 38-39. Staffan Bengtsson skriver om Släktnamn i Umeå. - Christopher von Warnstedt bidrar med artikeln Dödsfall vid Västerbottens regemente år 1677. Förf. har bl a berört ofoged - det fanns redan på 1600-talet! - att nämna personer med endast förnamn (i detta fall gällde det kompanichefer), vilket kräver en extra forskningsinsats. Staffan Bengtsson beskriver borgarsläkter i Umeå stad under 1600-talet.

1994: Nr 40. Daniel Brömster frågar i en artikel 'Vem var det egentligen som var Blyg?' och fortsätter med att kartlägga Johan Johansson

Blygs ursprung. - I en annan artikel skriver samförf. om släkten Tafvelin/Thavelin/Tafflin i Nordmaling och Bjurholm. - Signaturen F.S. skriver om nybyggarna i Tängvattnet, Rönäs och Tärna. - Och Staffan Bengtsson fortsätter sin redovisning av gamla borgarsläkter i Umeå.

1994: Nr 41. Daniel Brömster skriver om 'Anna Pålsson från Agnäs - en reviderad uppfattning'. AP var den omnämnde Johan Johansson Blygs hustru. - Holger Sjöstedt beskriver Bångs kan, Anna Greta Baudin, som var gift med förutnämnde Johan Zacharias Bång.

SLÄKTFORSKARE I UPPLAND. Föreningen Släktforskare i Uppland.

1994: Nr 1. 'Släktforskning berikar och förenar' har E. Olof Öbrink som rubrik till en artikel, vari han beskriver sin egen släkt. Den härstammar från mästersmälaren Lorenz Jansson, f 1676 på Öhns bruk i Älvkarleby och hans hustru Catharina Andersdotter, f 1681.

1994: Nr 2. Karin Uhrvik skriver i Domboksuppgifter om skomakaren Måns Gustafsson Björkman, f ca 1665 i Biörke by i Tuna i Hälsingland. - Och om Kärlekslivet i Uppsala vid sekelskiftet skriver Stefan Seidel. För artikeln har stoffet hämtats ur en pärm, som Axel Lekander på 1940-talet överlämnade till Uppsala universitetsbibliotek.

1994: Nr 3. 'Att forska efter telefonkatalogens yrkesregister' har Allan Andersson rubricerat en artikel, som är intressant särskilt i tider då yrkesbeteckningar är stadda på avskrivning. När det gäller yrkesutövare som finns i dessa register kommer därför registren att ha stort värde i framtiden. - Hur man lär barnbarnen något om släkten skriver Sonja Färeby och låter 'En Kattbegravning i Färeby' vara en illustration till frågeställningen. - En okänd författare skriver om synen på kläder under 1700-talet, artikeln bygger på en uppsats av Bo Lönnqvist, Folkulturens skepnader-Till folkdräktens genealogi, ingående i serien Skrifter utgivna av Svenska Folkskolans Vänner.

1994:Nr 4. Dag Campbell rapporterar om ett besök på riksarkivet den 8 nov. 1994. - Märta Tamm-Götlind bidrager med en artikel som har rubriken 'Då ett bageri var ett helt litet samhälle - ett blad ur Uppsala stads hantverkskrönika'. Huvudpersonen är bagarmästaren Carl Åberg (1826-1913). - Katarina Ek-Nilsson skriver om Anna Josefina Linnéa (Andersson, 1892-1913). - Sture Jansson beskriver Uppsalaföreningens bibliotek i Gamla Uppsala, ett innehållsrikt bibliotek.

SLÄKTFORSKARE. Västerbergslagens Släktforskare.

1994:Nr 51. Anna-Lisa Göransson har tolkat ett utdrag ur domboken för Norrbärke tingslag för 4.3.1711. - Arne Nilsson redovisar sin forskning om Pehr Jansson Hyckert, f 1725 i Avesta. - Från tidigare nr fortsätter redogörelsen 'Om indelta soldater och deras rekrytering. Tjänst på roten och krigsdeltagande'. - Innehållsföreteckning till Släktforskaren nr 41-50 redovisas; den manar till efterföljd i andra tidskrifter och medlemsblad!

1994:Nr 52. Om Östansbo-anor skriver Leif Svahn i Kista. Östansbo ligger i södra Ludvika. - Algot Karlsson fortsätter från tidigare nr sin redovisning av 'Glömda Finnmarksbyar i Norrbärke'. - Fortsättning av redovisningen av indelta soldater och deras rekrytering mm. -

Jörgen Fryxell skriver om Emigranter från Säfnäs till USA.

1994:Nr 53. Gunnel Lundquist skriver om Tre Lars Larsson och fyra Mats Matsson. Ljusnarsberg-sanor'. - Fortsättning på redovisningen av indelta soldater.

SLÄKTFORSKAREN. Helsingfors Släktforskare r.f.

1994:Nr 1. Lars Holm skriver om Guldsmedsmästaren Martin Fahlström (1755-1834) och Helsingfors nyreglering (16 sidor). - Sign. LH skriver om Gabriel Anrep och hans ättartavlor. Dessa utgjorde ju med sina fyra band den första stora släktboken över adliga släkter i Sverige men är numera föråldrade och har inom detta område ersatts av Elgenstiernas Ättartavlor.

1994:Nr 2. Håkan Simberg ställer i en artikel frågan Vad är en 'försvarskarl' för något? - Lars Holm skildrar den Laguska gården i Skillnadsbacken i Helsingfors. - LH skriver om Gustaf Elgenstierna och hans ättartavlor; Elgenstierna var en avlägsen släkting till Gabriel Anrep (se ovan). Han var posttjänsteman, slutade som postkontrollör, och en hängiven släktforskare. Han redigerade flera årgångar av Adelskalendern och Svenska släktkalendern och, som sagt, ättartavlorna vars exakta titel ju är 'Den introducerade svenska adelns ättartavlor'. Och allt detta trots att han 'bara' var självlärd!

TORSDAGSGRUPPEN

som arbetar med registreringsarbete för
landsarkivet i föreningslokalen, träffas varje
torsdag kl 10-14 under tiden 14/9-7/12 -95 och 11/1-23/5 -96.

VÄLKOMNA att besöka
lokalen och biblioteket under samma tid!
Kaffe till självkostnadspris.

Landsarkivet har Öppet hus

fredag och lördag den 15 - 16 sept 1995
kl 0900-1600

GEIJERSGATAN 1 (VID KÅREN)
OCH
POLSTJÄRNEGATAN 6 (HISINGEN)

VÄLKOMNA!

GEIJERSGATAN 1

- GUIDADE RUNDVANDRINGAR

fredag - lördag varje jämn timma kl 0900-1500 med information om samlingar, förvaring, bokbindning-konservering, arkivvård, databaser, mikrofilmning (samling i föreläsningssalen)

- POÄNGPROMENAD

- RÅDGIVNING OM FORSKNINGSPROBLEM OCH OM LAGNING AV GAMLA HANDLINGAR

POLSTJÄRNEGATAN 6

(buss 19 från Drottningtorget eller färja från Gästhamnen)

- GUIDADE VISNINGAR kl 10, 12 och 14 av:

- * mikrofilmcentralen VÄSTMAPP (mikrofilmning, scanning, CD-ROM, registrering)
- * arkivmagasinet Polstjärnan (företagsarkiv mm, centralregister)

KAFFE serveras i våra lunchrum

POSTTIDNING

B

Västanbladet

Postgatan 4 411 13 GÖTEBORG

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på baksidan (ej
adressiden)

Västra Sveriges Genealogiska Förening (VSGF) bildades 1946 och har som verksamhetsområde Göteborg med omnejd. Föreningens ändamål är att främja släktforskning och höja intresset för sådan forskning samt att stå till tjänst med råd och anvisningar i släktforskningsfrågor.

Föreningen har sedan 1980 sin verksamhet inom Kronhuskvarteret i f.d. Fortifikationshuset, Postgatan 4, och flyttar våren 1995 in i nyinredda lokaler i samma hus. Föreningens bibliotek består av ca 4.500 skrifter - böcker, tidskrifter mm. Dessutom har föreningen ett arkiv som innehåller släktutredningar och släkttavlor.

Föreningen ger årligen ut ett medlemsblad med fyra nummer och anordnar möten med föredrag i genealogiska och kulturhistoriska ämnen. Varje vår och höst gör vi också en utfärd, oftast över en dag.

Föreningen är medlem i Sveriges Släktforskarförbund.

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Postadress Postgatan 4, 411 13 Göteborg

Telefon: 031 - 13 12 26

Postgiro: 24 23 85 - 3

Expeditionen: Postgatan 4, Göteborg, är f.n. öppet torsdagar kl 10.00 - 14.00. Stängt sommartid.

Biblioteket: Samma adress, är även f.n. öppet samma tider samt torsd. kl 17.00 - 19.00 efter överenskommelse med Martin Bratt tel 031 - 52 21 81 eller Ingvar Oijens tel 031 - 20 46 96